

Μαστιγοφόρα του αίματος και των ιστών

Οικογένεια: Τρυπανοσωμιδών

Τάξη: Κινητοπλαστιδίων

Γένη :

Leishmania

Trypanosoma

Leishmania

∞ Ενδοκυττάριο παράσιτο το οποίο μεταφέρεται **από ζώο σε άνθρωπο** ή **από άνθρωπο σε άνθρωπο** με το τσίμπημα **θηλυκού φλεβοτόμου**

∞ **Είδη:**

∞ *L. donovani*, *L. infantum* : σπλαχνική, ή Kala Azar

∞ *L. tropica*: δερματική

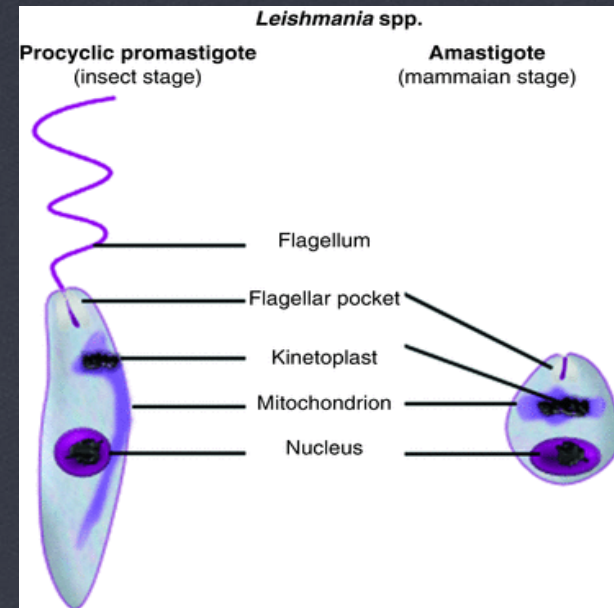
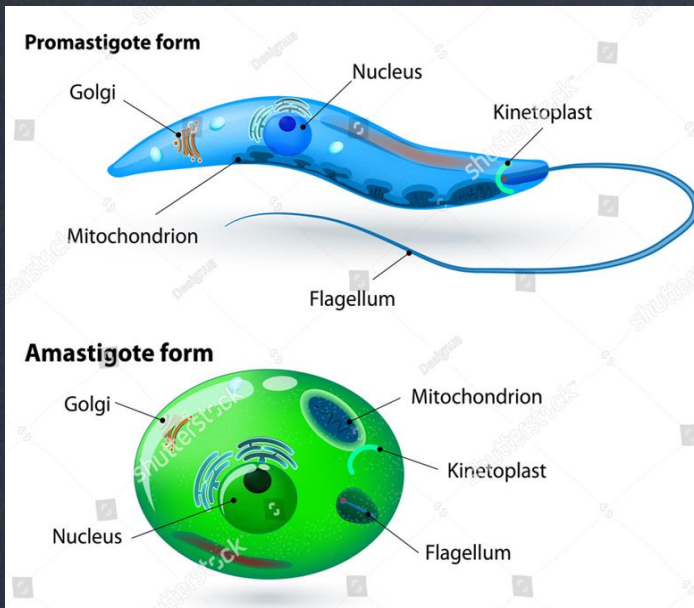
∞ *L. mexicana complex*: δερματική

∞ *L. braziliensis complex*:
βλεννογονοδερματική

L. donovani

Δύο στάδια

Στάδιο προμαστιγωτού : στο σίελο των φλεβοτόμων
λεπτή επιμήκης μορφή με μαστίγιο

Στάδιο αμαστιγωτού : στον άνθρωπο

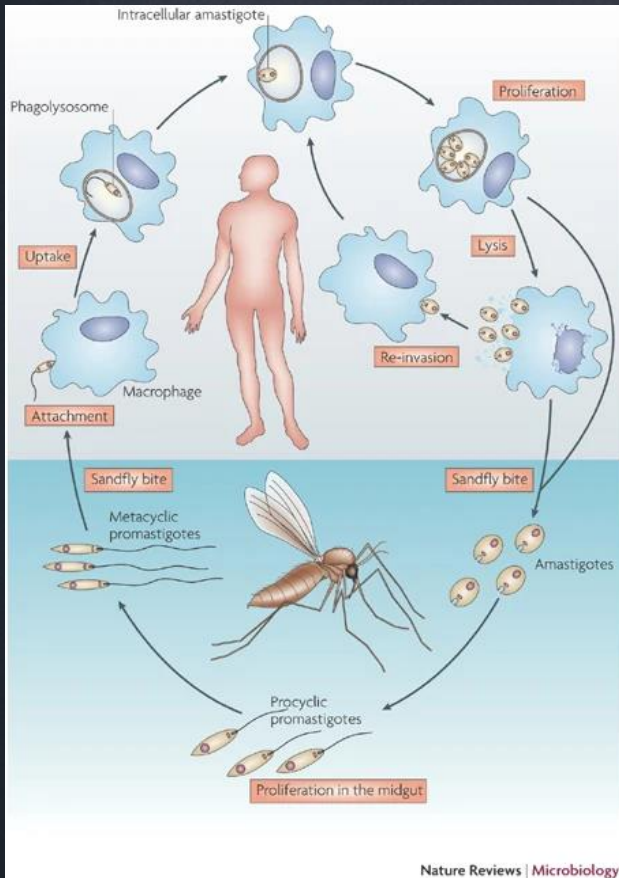
Κύκλος ζωής

Η προμαστιγωτή μορφή της *L. donovani* μεταδίδεται με το δάγμα θηλυκού φλεβοτόμου

Παραλαμβάνεται από **δενδριτικά** και **μακροφάγα** όπου χάνει το μαστίγιο και μετατρέπεται σε αμαστιγωτό

Το αμαστιγωτό φτάνει μέσω της λέμφου και της αιματικής κυκλοφορίας στο μυελό των οστών, ήπαρ και σπλήνα

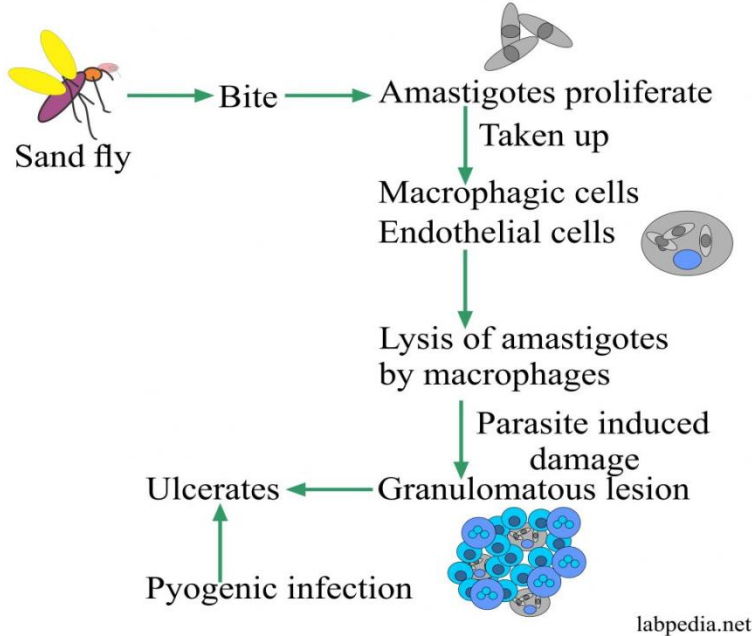

Παθογένεια

Leishmania pathogenesis

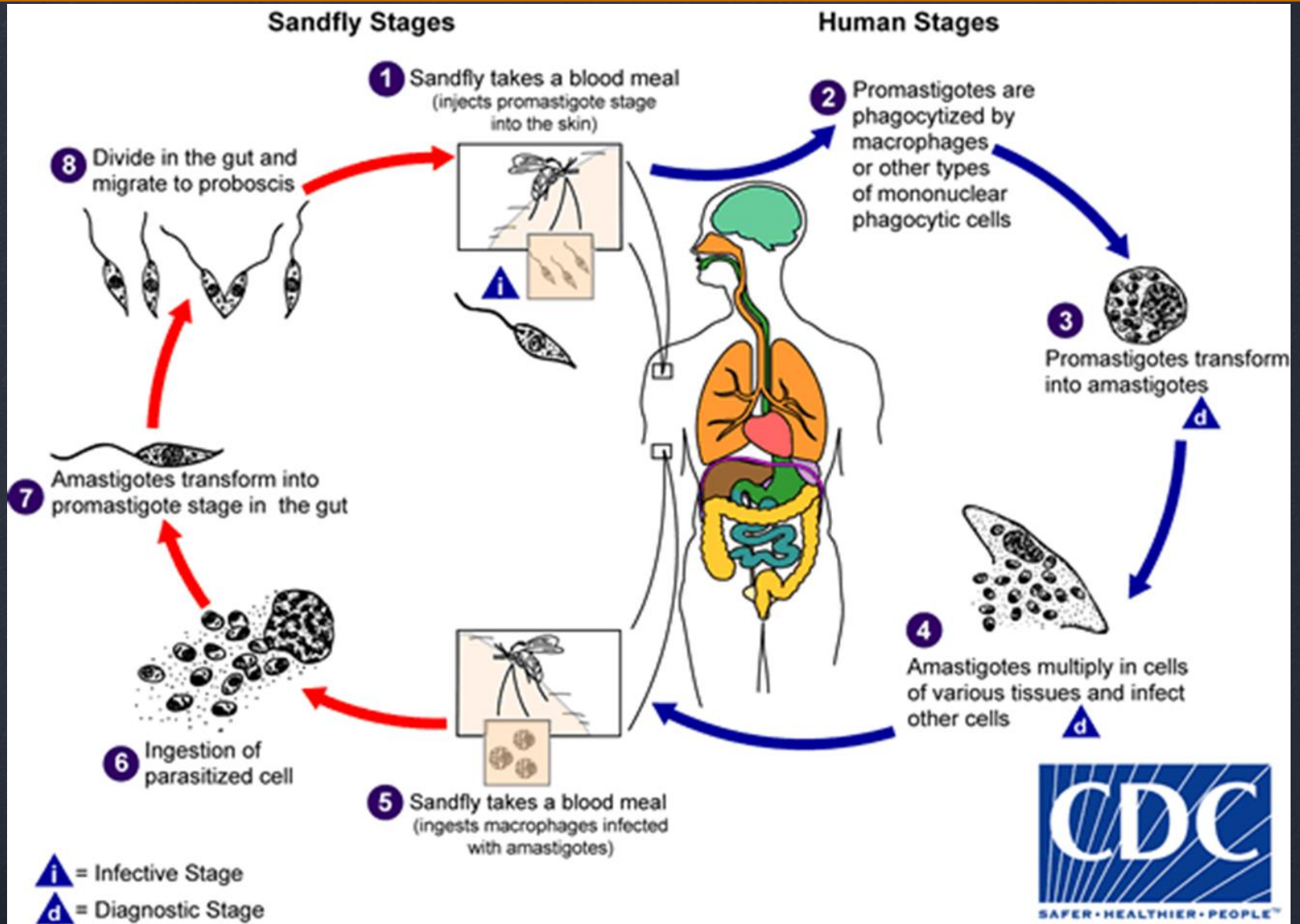

Χρόνια κοκκιωματώδης αντίδραση
και σχηματισμός κοκκιώματος

Εξέλκωση και εμφάνιση πυογόνου
βακτηριακής λοίμωξης

Κύκλος ζωής

Ο πολλαπλασιασμός γίνεται στη φάση του αμαστιγωτού

Επιδημιολογία

- ☞ Ζωνόσος που μεταδίδεται από τους ενήλικους θηλυκούς φλεβοτόμους –ενδιάμεσος ξενιστής
  - ☞ *Phlebotomus, Lutzomyia*
- ☞ Φυσικές δεξαμενές
  - ☞ Τρωκτικά, μυρμηγκοφάγοι, βραδύποδες, γάτες, σκύλοι
- ☞ Μπορεί να κάνει και τον κύκλο άνθρωπος-φορέας-άνθρωπος
- ☞ Μπορεί να μεταδοθεί μέσω άμεσης επαφής με μολυσμένη περιοχή ή με τους ψύλλους του σκύλου

Επιδημιολογία

☞ Ευρεία κατανομή

☞ τροπικές, υποτροπικές και εύκρατες περιοχές σε 88 χώρες

☞ Επίπτωση

☞ ΣΛ: 300.000 νέες περιπτώσεις/έτος, >20.000 θάνατοι/έτος

☞ ΔΛ: 1-1.500.000 νέες περιπτώσεις/έτος

☞ Δεύτερη σε θνητότητα και τέταρτη σε νοσηρότητα τροπική νόσος(απώλεια 2.400.000 DALYs)

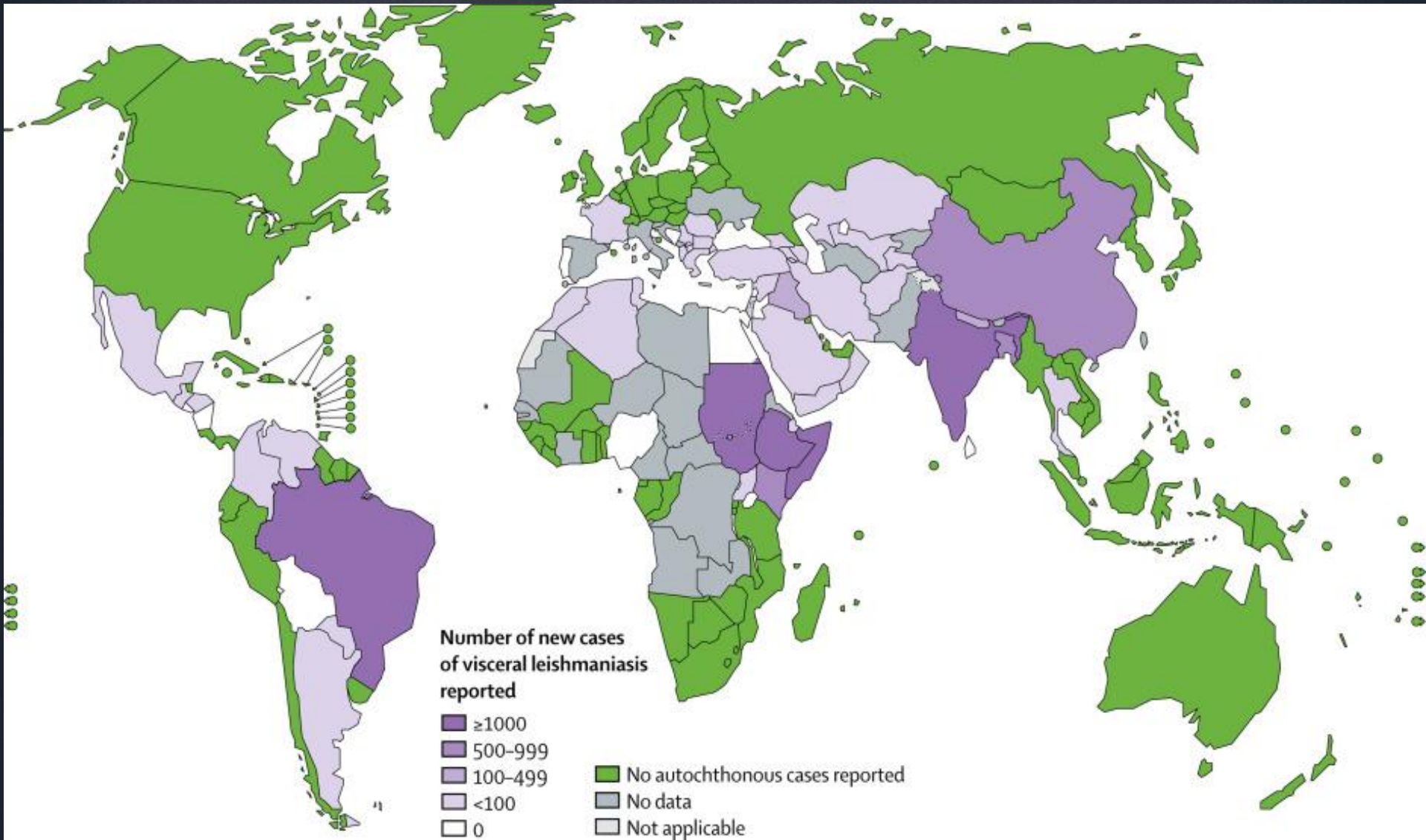
☞ Ευκαιριακή λοίμωξη σε ασθενείς με AIDS, μεταμόσχευση οργάνων, διαταραχή κυτταρικής ανοσίας

LEISHMANIASIS

Επιδημιολογία

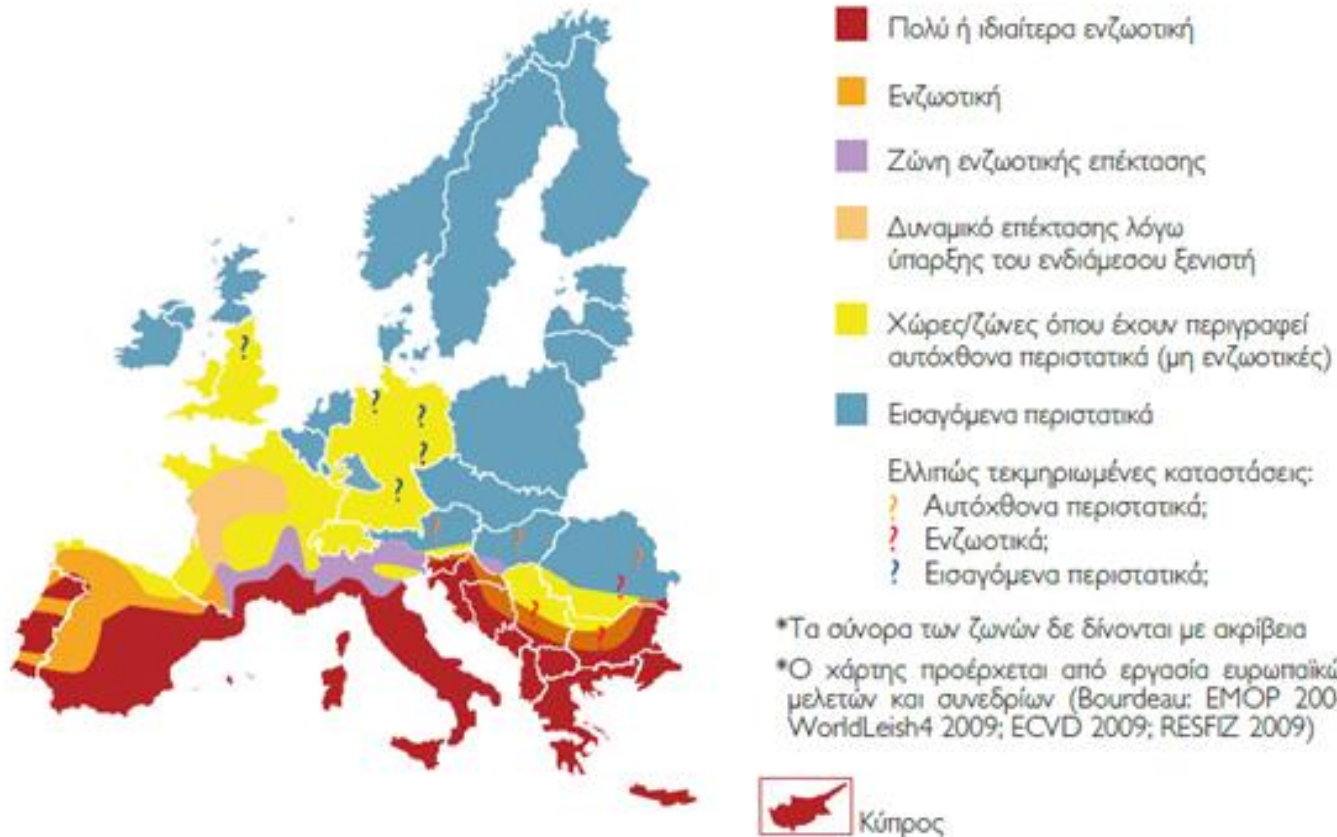

Λεισμανίαση - Επιδημιολογία στην Ελλάδα

- ∞ Ενδημικό νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης
- ∞ Κυρίως σπλαγχνική μορφή (*L. infantum*) και σποραδικά δερματική (*L. tropica*)
- ∞ Οροεπιπολασμός σε σκύλους: 20-24%
- ∞ 1998 – 2014 : 881 περιπτώσεις ΣΛ (ΚΕΕΛΠΝΟ)

Λεισμανίαση στους σκύλους

Εμβόλιο έναντι της λεισμανίωσης του σκύλου είναι διαθέσιμο για πρώτη φορά στην Ευρώπη.

Leishmania και νοσήματα

Leishmania Parasites and Diseases

SPECIES	Disease
<i>Leishmania tropica</i> *	Cutaneous leishmaniasis
<i>Leishmania major</i> *	
<i>Leishmania aethiopica</i>	
<i>Leishmania mexicana</i>	
<i>Leishmania braziliensis</i>	Mucocutaneous leishmaniasis
<i>Leishmania donovani</i> *	Visceral leishmaniasis
<i>Leishmania infantum</i> *	
<i>Leishmania chagasi</i>	

Leishmania και νοσήματα

☞ Το κλινικό φάσμα εξαρτάται από:

☞ Ιδιότητες του παρασίτου

☞ μολυσματικότητα, τροπισμός, παθογονικότητα, τοξικότητα

☞ Παράγοντες του ξενιστή

☞ γενετικά καθορισμένη ανοσιακή απόκριση κυτταρικού τύπου

☞ Είδος παρασίτου

☞ Ενδημική περιοχή

Σπλαχνική Λεισμανίαση ή καλά - αζάρ

☞ Συστηματική νόσος : *L. donovani*

☞ Στη χώρα μας από την *L. infantum*

☞ Μπορεί να είναι ενδημική, επιδημική ή σποραδική

☞ Είναι κυρίως ζωνόσος

☞ Ινδία : ανθρωπονόσος

☞ 500.000 κρούσματα/έτος

☞ 90% σε ενδημικές χώρες

Σπλαχνική Λεισμανίαση ή καλά - αζάρ

Κλινικές μορφές

- Κεραυνοβόλος ταχέως επιφέρουσα θάνατο
- Χρόνια νόσος
- Ασυμπτωματική

Επώαση : 2 εβδ. – 1 χρόνο

Σπλαχνική Λεισμανίαση ή καλά - αζάρ

☞ **Συμπτώματα** : Βαθμιαία εμφάνιση

☞ Πυρετός

☞ Αναιμία, παγκυταροπενία

☞ Διάρροια

☞ Ρίγη και εφίδρωση

☞ Ηπατοσπληνική διόγκωση

☞ Απώλεια βάρους και απίσχναση

☞ Νεφρική βλάβη

☞ **Δερματική λεισμανίαση μετά από καλά-αζάρ**

☞ Υπερχρωματικές κοκκιωματώδεις βλάβες

Δερματική Λεισμανίαση

☞ Προκαλείται από την *L. tropica*- φύμα της ανατολής

☞

☞ **Μετάδοση** με τσίμπημα φλεβοτόμου

☞ **Χρόνος επώασης** : λίγες μέρες -2 μήνες

☞ Οι βλάβες εντοπίζονται σε ακάλυπτα μέρη

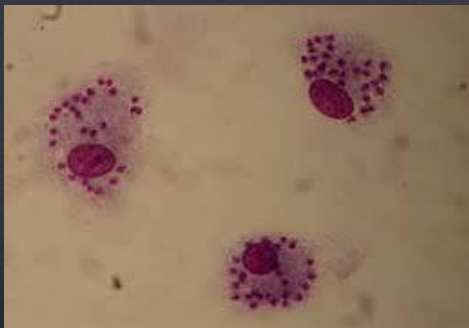
☞ Πρόσωπο, χέρια, κνήμες

☞ Βλατίδα → εφελκίδα → εξέλκωση → κρατηριοειδής βλάβη με ανυψωμένα άκρα

☞ Η πορεία της νόσου είναι **χρόνια** και για τη θεραπεία απαιτείται διάστημα **3-9 μηνών**

Δερματική Λεισμανίαση

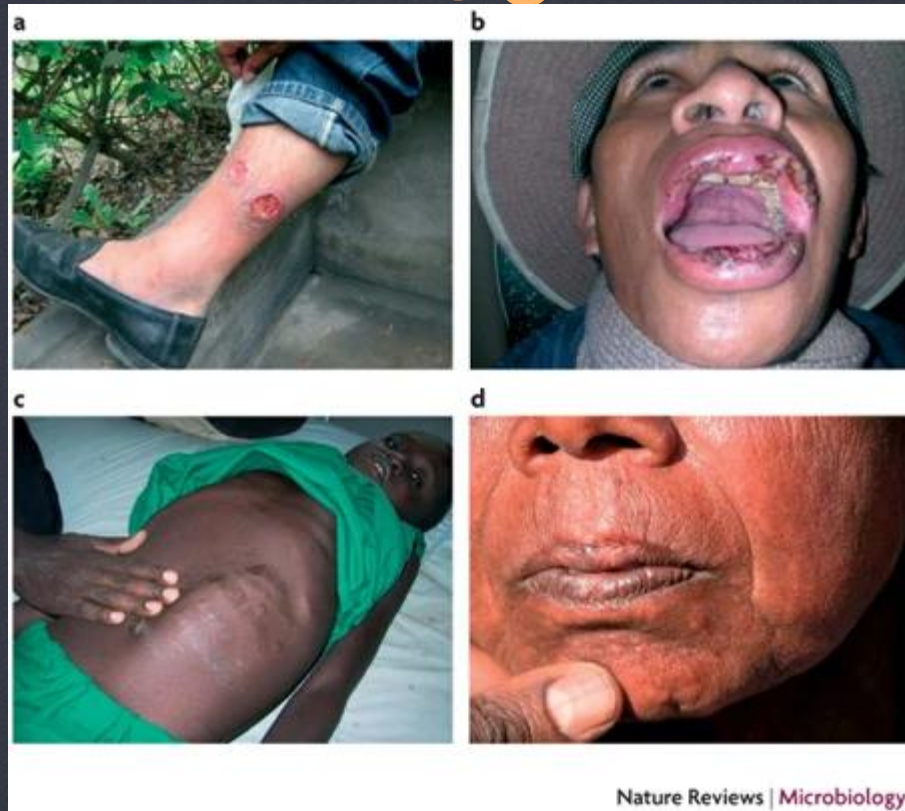
Βλεννογονοδερματική Λεισμανίαση

- ☞ Προκαλείται από την *L. brasiliensis*
- ☞ Προσβάλλει τους βλεννογόνους ρινός, φάρυγγος, στόματος και αυτιών
- ☞

a | A patient from Peru with cutaneous leishmaniasis. **b** | A patient from Bolivia with mucosal leishmaniasis. **c** | A patient from Uganda with visceral leishmaniasis. **d** | A patient from India with nodular post-kala-azar dermal leishmaniasis (PKDL).

Εργαστηριακή διάγνωση-Σπλαχνική μορφή

☞ **Ανέυρεση παρασίτων- αμαστιγωτών-**

- ☞ Στερνική παρακέντηση
- ☞ Παρακέντηση σπλήνα ,ήπατος
- ☞ Παρακέντηση λεμφαδένα
  - ☞ Χρώση Giemsa

☞ Στο περιφερικό αίμα **δύσκολα ανευρίσκονται**

☞ Σε HIV ασθενείς : 50-53%

Εργαστηριακή διάγνωση-Σπλαχνική μορφή

- ☞ **Καλλιέργεια** (buffered saline, RPMI, Eagle's growth, Schneider's, Tobie's), 4 εβδομάδες
  - ☞ Δείγμα : αίμα , μυελός

☞ **Ορολογική μέθοδος**

- ☞ Θετικοί τίτλοι σε υποκλινική μορφή δεν σημαίνουν ενεργή νόσο
- ☞ Οι τίτλοι των abs παραμένουν θετικοί για μεγάλο διάστημα
- ☞ Διασταυρούμενες αντιδράσεις
  - ☞ Αιμοσυγκόλληση-άμεση, έμμεση
  - ☞ Ανοσοφθορισμός
  - ☞ Ανοσοενζυμική
  - ☞ Σύνδεση συμπληρώματος

☞ **PCR**

Εργαστηριακή διάγνωση-Σπλαχνική μορφή

☞ Άμεσο παρασκεύασμα από τις δερματικές βλάβες – 37%

☞ PCR

Θεραπεία

↻ Άλατα αντιμονίου-pentostam

↻ Μιλτεφοσίνη

↻ Πενταμιδίνη

↻ Amphotericin B

↻ Allopurinol ribonucleoside

↻ IFN-γ

Πρόληψη

- ☞ Θεραπεία νοσούντων ζώων
- ☞ Εντομοκτονία
- ☞ Εμβόλια;